

HET WOUD

RUIMTELIJKE EN CULTUURHISTORISCHE WAARDERING VAN DE KARAKTERISTIEKE BEOUWING IN HET WOUD, APELDOORN

Onderzoek i.o.v. de gemeente Apeldoorn november 2011

MONUMENTEN ADVIES BUREAU

COLOFON

Opdrachtgever

Gemeente Apeldoorn

Analyse en fotografie

drs. C.J.B.P. Frank

drs. J.H.J. van Hest

**Dit is een uitgave van het Monumenten Advies Bureau, november 2011,
copyright MAB Nijmegen 2011**

Monumenten Advies Bureau

Drs. C.J.B.P. Frank

Drs. F.A.C. Haans

Mw. drs. C.H.J.M. van den Broek

Mw. V. Delmee BSc

Drs. J.H.J. van Hest

Ing. G. Korenberg

Mw. drs. M. Lemmens

Mw. drs. L. Valckx

Bredestraat 1

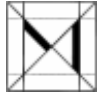
6542 SN Nijmegen

Tel: 024-3786742

Fax: 024-3792477

Info@monumentenadviesbureau.nl

www.monumentenadviesbureau.nl

RUIMTELIJKE EN CULTUURHISTORISCHE WAARDERING KARAKTERISTIEKE BEBOUWING HET WOULD

INHOUDSOPGAVE:

1 INLEIDING	4
2 INVENTARISATIE, SELECTIE, WAARDERING	6

1 INLEIDING

Rapportage

Dit rapport bevat de resultaten van een cultuurhistorische inventarisatie van niet beschermd bebouwing in het bestemmingsplangebied Het Woud in de gemeente Apeldoorn. Het plangebied omvat het gebied ten zuidoosten van Apeldoorn, met het binnen de gemeente gelegen westelijke deel van het dorp Klarenbeek (het oostelijke deel ligt in de gemeente Voorst).

Op basis van eerdere inventarisatierondes en analyses alsmede hernieuwd veldwerk is een selectie gemaakt van objecten, die bepalend en waardevol zijn voor het ruimtelijke beeld van het gebied en die aanmerkelijke cultuurhistorische waarden bezitten. Deze objecten worden in dit rapport gewaardeerd op cultuurhistorische en ruimtelijke waarden, onder andere aan de hand van de gebiedskarakteristiek.

De resultaten dienen als input voor het nieuwe bestemmingsplan voor Het Woud. Hierin zullen het bepalende en waardevolle ruimtelijke beeld en de cultuurhistorische kwaliteiten een verankering krijgen. Het doel is het behoud van een herkenbaar en voor Het Woud karakteristiek beeld, waarin de historische gelaagdheid en het onderscheiden karakter van de deelgebieden en objecten zichtbaar blijven.

Hoofdstuk 2 van deze rapportage behandelt de hiertoe gehanteerde onderzoeksmethodiek. Het rapport bevat een overzicht met een presentatie (in woord en beeld) van alle geïnventariseerde objecten, aangevuld met de uitkomsten van de waardering en de conclusie. De onderzoeksresultaten zijn tevens verwerkt op de bijgevoegde waardenkaart. Op deze kaart zijn ook de gemeentelijke en rijksmonumenten aangegeven.

Gebiedskarakteristiek van Het Woud

Hieronder volgt een beknopte beschrijving van de historische karakteristiek van het gebied Het Woud. Deze karakteristiek dient als kader voor de waardering van de objecten verderop in dit rapport. In deze beschrijving ligt de nadruk op bijzondere en waardevolle kenmerken.

Ligging en eerste indruk

Het bestemmingsplangebied Het Woud ligt aan de zuidoostelijke flank van de gemeente Apeldoorn, in het grotendeels open overgangsgebied van de hogere gronden van de Veluwe-stuwwal, die tegenwoordig grotendeels bebost is, naar het laaggelegen landschap van het IJsseldal. In het vooral agrarisch gebruikte gebied bevindt zich langs de oostgrens het dorp

Klarenbeek, dat deels bij de gemeente Voorst hoort. Het gebied wordt gekenmerkt door een hoofdzakelijk open landschap met rechtlijnige verkavelingsstructuren en uitgestrekte graslanden. De verspreid liggende agrarische bebouwing wordt er afgewisseld door houtsingels en kleine bossen. Gekanaliseerde beken doorsnijden het landschap.

Beekbergerwoud, voorheen het laatste oerbos van Nederland

Tot 1871 lag in het gebied tussen Apeldoorn (Beekbergen) en Klarenbeek het laatste Nederlandse oerbos, het Beekbergerwoud. Dit woud ontwikkelde zich zo'n 8000 jaar geleden op de oostflank van het Veluwe-massief. Karakteristiek was de afwisseling van de lage delen met wat hogere delen ofwel horsten. Hier waren onder andere natte moerasbossen. Tezamen met de omliggende heidevelden was het woud vanaf de middeleeuwen tot in de 19de eeuw gemeenschappelijk bezit van de marke ofwel het maalschap van de Lierdermark, dat de opbrengsten van hout en hooi verdeelde.

Tot 1869-1871 bleef dit gebied ongerept! Nadat het was aangekocht door B. Spreekens uit Velp, werd het met het oog op de werkverschaffing ontgonnen. Door de aanleg van afwateringssloten is het gebied drooggelegd. Het gekapte hout werd verbrand, de oneffen bodem geëgaliseerd en gereed gemaakt als weiland, in veelal langgerekte en tamelijk smalle kavels.

Karakteristiek voor de huidige situatie zijn vooral de uitgestrekte graslanden met verspreid liggende bebouwing, afgewisseld door kleine bossen en houtsingels. De bosjes zijn vooral op de hoge en droge dekzandruggen te vinden. Waar nu de weilanden liggen, lagen voorheen vochtige heidegronden en hooilanden. Een directe verwijzing naar de ontginning is de rechtlijnige verkavelingsstructuur en het slotenstelsel. Aan de Woudweg 53 en 57-63 staan nog steeds de twee monumentale ontginningsboerderijen uit 1871-1875 (Het Woud en De Woudhof), die zijn ontworpen door de destijds bekende architect L.H. Ebersson. Tegenwoordig wordt het gebied tamelijk bruut doorsneden door de drukke A50, maar het landelijke karakter is goed behouden gebleven. In het gebied vindt thans natuurontwikkeling plaats.

Beekbergsche Broek en de Hooilanden

Het gebied van het Beekbergsche Broek en de Hooilanden bevindt zich in het noordelijke deel van het bestemmingsplangebied Het Woud. Dit overgangsgebied van de oostelijke flanken van het Veluwe stuwvalgebied en de lager gelegen gronden van de IJsselvallei werd van oudsher gekenmerkt door een tamelijk gebrekkige waterhuishouding. Bij hoge waterstanden van de nabijgelegen IJssel kon ook dit gebied nogal eens onder

water komen te staan. Op de topografisch-militaire kaart van 1830-1850 is te zien dat dit gebied nog niet is ontgonnen. De kaart van 1866 laat hier inmiddels een aantal vroege ontginningen zien, gekenmerkt door een vrij onregelmatige, maar grotendeels rechtlijnige verkavelingsstructuur. Nog tot in de vroege 20ste eeuw werd het gebied deels gekenmerkt door heidevelden. In het gebied stroomt de Grote Leigraaf.

Het dorp Klarenbeek

Langs de oostrand van het plangebied ligt het tamelijk jonge lintdorp Klarenbeek, dat wordt doorsneden door de gemeentegrens tussen Apeldoorn en Voorst. Zo'n 200 jaar geleden bestond dit dorp nog niet. In het zogenaamde Achterveld ontstond hier een klandestiene ontginningsnederzetting met keuterboerderijtjes. Vanaf het midden van de 19de eeuw nam de ontginning toe, en ontstonden er enkele grote boerderijen zoals De Zweep, De Dalk en De Til.

Tot omstreeks 1900 bestond het dorp slechts uit verspreid liggende bebouwing, die zich concentreerde langs de Klarenbeekseweg en de Hoofdweg. De Klarenbeekseweg is een oude verbindingssas tussen Klarenbeek en Loenen. In de loop van de 20ste eeuw verdichtte de bebouwing langs deze weg zich en trad ook ten zuidoosten van deze weg enige verdichting op. Hier ontstonden na de Tweede Wereldoorlog enkele bescheiden woonbuurtjes, een ontwikkeling die tot op de dag van vandaag wordt voortgezet. In de late 19de en in de 20ste eeuw werden diverse voorzieningen in Klarenbeek gevestigd, zoals een school, een kerk, een landbouwcoöperatie en winkels, waarmee het een echt dorp werd.

Zuidelijke Broek en Hooilanden

In de zuidelijke helft van Het Woud zijn de grofweg tussen Klarenbeek en Loenen gelegen agrarische gronden van het Oosterbroek, het Loenense en Zilvense Broek en de Loenense en Zilvense Hooilanden. Deze liggen op een uitspoelingswaaier van grindhoudende gronden tegen het Veluwemassief. Vanaf de tweede helft van de 19de eeuw is dit gebied ontgonnen en is de agrarische bedrijvigheid hier geleidelijk toegenomen.

Karakteristiek is de tamelijk verspreid liggende bebouwing in een open ontginningslandschap. Langs de Klarenbeekseweg is er enige lintbebouwing, afgewisseld door open ruimtes. Ook langs de Voorsterweg concentreert zich lintbebouwing. Hier bevindt zich bovendien het bedrijfscomplex van papierfabriek Smurfit Kappa, voortgekomen uit de Achterste Molen, een papiermolen uit 1664. Aan het Kanaal Zuid staat aan de Loenense Beek bovendien de Middelste Molen (1622). Verder wordt het gebied gekenmerkt door een gecompliceerd netwerk van beken en sloten.

Het proto-industriële systeem van beken en wasserijen

In de lage delen van het plangebied bevinden zich verschillende beken, zoals de Beekbergsche Beek, de Loenense Beek en – langs de zuidrand van het plangebied – de Zilvensebroekbeek. Op het Veluwemassief zakt het regenwater in het zand weg, waarna het langs de randen van het massief zijdelings wegstroomt en kwelwater ontstaat. Het schone en stromende water van de beken en sprengen diende niet alleen voor consumptie, maar werd tevens benut als krachtbron voor verschillende activiteiten in watermolens. Een specifiek regionale bedrijvigheid was de papierindustrie die op de Veluwe tegen het einde van de 16de eeuw tot ontwikkeling kwam. Later werden de papiermolens veelal in gebruik genomen als wasserij. Een voorbeeld van een nog steeds in gebruik zijnde wasserij in het plangebied is de tussen het Apeldoorns Kanaal en de Klarenbeekseweg gelegen wasserij Berendsen. De papierfabriek van de Middelste Molen aan de Loenensebeek is tegenwoordig een museum.

Samenvattend kan worden gesteld dat het waardevolle, karakteristieke beeld van het landschap van het bestemmingsplangebied Het Woud wordt bepaald door de volgende ruimtelijk-cultuurhistorische lagen met de bijbehorende objecten:

- de door vrijwel het gehele gebied gelegen agrarische grond van de voormalige hooilanden en broeklanden, die grotendeels vanaf het midden van de 19de eeuw zijn ontgonnen (hoewel de hooilanden al eerder in gebruik waren) op de voormalige heidegronden; deze gebieden worden gekenmerkt door een open landschap met een tamelijk onregelmatige, zij het grotendeels rechtlijnige verkavelingsstructuur, met verspreid liggende agrarische bebouwing vanaf circa 1850 in een open en soms halfopen landschap;
- het ontginningsgebied van het voormalige Beekbergerwoud, dat is ontgonnen rond 1870, met uitgestrekte en open graslanden met een rechtlijnige verkavelingsstructuur, met sporadische agrarische bebouwing;
- het dorp Klarenbeek, een tamelijk jonge nederzetting die zich ontwikkelde vanaf het midden van de 19de eeuw, met markante lintbebouwing langs de hoofdweg (Klarenbeekseweg) en kleinschalige verdichting van de agrarische ruimte achter dit lint;
- het proto-industriële systeem van gekanaliseerde beken, (vm.) watermolens en wasserijen, en de huidige bedrijvigheid op de oude locaties daarvan;

2 INVENTARISATIE, SELECTIE, WAARDERING

Selectie en veldwerk

Voor de inventarisatie en selectie is gebruik gemaakt van eerdere analyses en inventarisaties. Bovendien is aanvullend veldwerk en archiefonderzoek verricht. Het veldwerk vond plaats op 9 en 11 augustus 2011. De gemeentelijke en rijksmonumenten zijn niet in de inventarisatie opgenomen omdat deze reeds afdoende zijn beschreven en beschermd.

De niet beschermde objecten, die wel bepalend en waardevol zijn voor het ruimtelijke beeld van het projectgebied en die aanmerkelijke cultuurhistorische waarden bezitten worden getoetst aan de hand van een vijftal ruimtelijke en cultuurhistorische criteria.

Er zijn drie ruimtelijke waarden, waarbij wordt ingezoomd van gebied, via ensemble op het object. Deze benadering sluit aan bij de ruimtelijke insteek van het project. De ruimtelijke waardering krijgt dus de nadruk. Op objectniveau zijn nog een criterium historische waarde en een op de verschijningsvorm gericht criterium toegevoegd.

Waardevolle elementen van het erf en directe omgeving, zoals beeldbepalende bomen, lanen of singels, worden indien relevant in de puntsgewijze beschrijvingen genoemd, maar spelen in de waardering van de bebouwing geen directe rol. Evt. kunnen dergelijke waardevolle groenelementen wel op een andere manier in het bestemmingsplan worden opgenomen. (bijvoorbeeld als monumentale boom of als bestemming groen). Karakteristieke bijgebouwen op het erf worden wel expliciet genoemd.

Ruimtelijke waarde

1. Gebied: van belang als wezenlijk onderdeel of ondersteuning van de cultuurhistorische gebiedskarakteristiek;
2. Ensemble: beeldondersteunend bij rijks- of gemeentelijke monumenten of als onderdeel van een waardevol historisch ensemble;
3. Object: bijzondere betekenis voor het beeld ter plekke door beeldbepalende ligging, zichtlijnen, landmarkfunctie;

Historische waarde

4. Illustratief voor de (ontwikkelings)geschiedenis van het dorp of het landschap

Objectwaarde

5. Belang vanwege authenticiteit, zeldzaamheid, functie en/of vorm;

Er worden dus 5 criteria gehanteerd, waarbij -, 0, + of ++ kan worden gescoord.

++ = hoge waarde
+ = positieve waarde
0 = neutrale waarde
- = negatieve waarde

In de objectenlijst is ieder object kort gekarakteriseerd en per criterium getoetst op de aanwezige kwaliteit. In de korte waardenomschrijving wordt duidelijk waarom een -, een 0, een + of een ++ wordt gescoord.

Eindwaardering

De optelsom van de scores leidt tot het formuleren van een eindwaardering:

Hoge totaalwaarde (H): minimaal 2x ++ en 2x +;

Positieve totaalwaarde (P): minimaal 3x + en 2x 0;

Neutrale totaalwaarde (N): alles daaronder;

Vanwege de "hoge ondergrens" van de veldselectie bevat het in dit rapport gepresenteerde overzicht geen enkel object dat een neutrale totaalwaarde scoort.

Definitie totaalwaarden

Hoge totaalwaarde

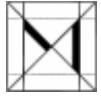
Alle beschermenswaardige onderdelen (gebouwen, objecten en ensembles), die vanwege de voornamelijk hoge ruimtelijke waarden, historische waarden en objectwaarden van wezenlijk en onlosmakelijk belang zijn voor het projectgebied en zijn historisch-ruimtelijke gebiedskarakteristiek. Instandhouding van het gevelbeeld en/of hoofdvormen is noodzakelijk.

Positieve totaalwaarde

Alle karakteristieke onderdelen (gebouwen, objecten en ensembles) die vanwege de voornamelijk positieve ruimtelijke waarden, historische waarden en objecten van positieve betekenis zijn voor het projectgebied en zijn historisch-ruimtelijke gebiedskarakteristiek. Instandhouding van het gevelbeeld en/of hoofdvormen is wenselijk.

Neutrale totaalwaarde

Overige historische onderdelen, die voor de ontwikkelingsgeschiedenis van het projectgebied van beperkt belang zijn, een geringe architectuurhistorische

waarde bezitten en ten hoogste een neutrale of positieve betekenis voor het straatbeeld bezitten. De waarde is niet dusdanig, dat instandhouding van het gevelbeeld en/of hoofdvormen noodzakelijk is.

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Brinkenweg 45, Klarenbeek 	Boerderijtje uit circa 1910-1915, opgezet volgens het hallehuistype. Karakteristiek zijn de venstertogen met boogtrommels die zijn verlevendigd met kalkzandsteen, vensters met luiken en twee kleine zoldervensters met ijzeren raampjes. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van aanmerkelijk belang voor de ontginningsgeschiedenis van het Beekbergsche Broek en de Hooilanden, een gebied dat vanaf het midden van de 19de eeuw is ontgonnen en dat wordt gekenmerkt door verspreid liggende agrarische bebouwing; 2. Ensemblewaarde als onderdeel van de verspreid liggende deels historische bebouwing langs de Brinkenweg; 3. Enigszins beeldbepalend aan de Brinkenweg; combinatie met oude linden; 4. Zeer illustratief voor de ontwikkeling van het relatief jonge agrarische ontginningsgebied; 5. Karakteristieke en deels vernieuwde hallehuisboerderij (nieuwe dekking), maar in hoofdvorm en detaillering vrij goed behouden gebleven; 	++	+	+	++	+	H
Brinkenweg 97, Klarenbeek 	Hallehuisboerderij uit omstreeks 1915, met een in kalkzandsteen opgetrokken voorgevel. Karakteristieke getoogde vensters met boogtrommels, en in siermetselwerk uitgevoerde speklagen. Vernieuwde ramen, maar het authentieke karakter bleef goed herkenbaar. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de ontginningsgeschiedenis van het Beekbergsche Broek en de Hooilanden, een gebied dat vanaf het midden van de 19de eeuw is ontgonnen en dat wordt gekenmerkt door verspreid liggende agrarische bebouwing; 2. Ensemblewaarde als onderdeel van de verspreid liggende deels historische bebouwing langs de Brinkenweg; 3. Beeldbepalende ligging aan de Brinkenweg; markante geveldetaillering; 4. Zeer illustratief voor de ontwikkelingen van het relatief jonge agrarische ontginningsgebied; 5. Vrij gaaf behouden gebleven hallehuisboerderij; maar vernieuwde ramen en dakdekking; 	+	+	+	++	+	P
Brinkenweg 111, Klarenbeek 	Evangelisatie-lokaal Samuël uit 1923, vermoedelijk naar ontwerp van M.H. Kleingeld die in 1929 en 1935 enkele verbouwingen uitvoerde. Het eenlaags gebouw heeft een pannengedekt zadeldak en is langs beide zijden voorzien van een moderne uitbouw (1971 en 1993). Symmetrische voorgevel met eerste steen. Nu als buurthuis in gebruik. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen van het Beekbergsche Broek en de Hooilanden, een gebied dat vanaf het midden van de 19de eeuw is ontgonnen; 2. Ensemblewaarde als onderdeel van de verspreid liggende deels historische bebouwing langs de Brinkenweg; 3. Zeer beeldbepalende ligging op de hoek van de Brinkenweg en de Kleinedijk; 4. Illustratief voor de ontwikkelingen in dit relatief jonge ontginningsgebied, met een bijzondere functie voor de hier gevestigde protestantse gemeenschap; 5. Karakteristiek voorbeeld van een evangelisatielokaal uit het vroege interbellum, maar aan beide zijden (storend) uitgebreid; 	+	+	++	++	+	H

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Brinkenweg 114, Klarenbeek 	Boerderijcomplex uit 1936, in opdracht van H. Berghuis gebouwd door M.H. Kleingeld uit Beekbergen. Eenlaags opzet met een pannengedekt zadeldak met afsteken. Symmetrische voorgevel met vensters met luiken. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de ontginningsgeschiedenis van het Beekbergensche Broek en de Hooilanden, een gebied dat vanaf het midden van de 19de eeuw is ontgonnen en wordt gekenmerkt door verspreid liggende agrarische bebouwing; 2. Ensemblewaarde als onderdeel van de verspreid liggende deels historische bebouwing langs de Brinkenweg; 3. Enigszins in het oog vallend door ligging en markante opzet; 4. Illustratief voor de ontwikkeling van dit relatief jonge agrarische ontginningsgebied; 5. Karakteristieke boerderij uit het interbellum, zowel in de hoofdvorm als de detaillering vrij gaaf behouden gebleven; de vensters verloren hun kruiskozijsen met roedenverdeling; 	+	+	+	+	+	P
De Dalk 8, Klarenbeek 	Boerderij volgens het hallehuistype uit circa 1900, met een afgewolfd zadeldak met pannendekking. Het schuin op de weg gelegen object heeft een symmetrische achtergevel (middenlangsdeel) met staldeuren en een hooiluikopening. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang als onderdeel van de verspreide agrarische bebouwing in de periferie van het dorp Klarenbeek (De Hooilanden), een jonge nederzetting die vanaf het midden van de 19de eeuw tot stand kwam; 2. In de onmiddellijke omgeving bevinden zich geen cultuurhistorisch waardevolle objecten; 3. Zeer beeldbepalende ligging op de splitsing van De Dalk, de Dalkweg en de Henkenburgweg; 4. Illustratief voor de vroeg 20ste-eeuwse ontwikkelingen in de directe periferie van het dorp Klarenbeek; 5. Karakteristieke hallehuisboerderij die aan de voorzijde enige vernieuwing onderging, maar verder vrij gaaf behouden is gebleven; 	+	0	++	+	+	P
De Welvaart bij 2, Klarenbeek 	Vrijstaande veestalling uit de vroege 20 ^{ste} eeuw, onderdeel van een verder niet van belang zijnd complex. Het eenlaags object heeft een pannengedekt zadeldak en later wit overgeverfde gevels in grijze kalkzandsteen. Gaaf bewaard gebleven. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de vroeg 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het ontginningsgebied van het Oosterbroek; 2. Het object maakt deel uit van de verspreide agrarische bebouwing in het open landschap in het Oosterbroek; 3. Wegens ligging enigszins beeldbepalend; 4. Illustratief als voorbeeld van een vroeg 20ste-eeuwse veestalling in het ontginningsgebied ten zuiden van de Woudweg; 5. Zowel in de hoofdvorm als de detaillering gaaf behouden gebleven; 	+	+	+	+	++	P

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
<p>Elsbosweg 5, Klarenbeek</p> 	<p>Het voorhuis van deze boerderij is van 1953 (ontw. A.G. Hiddink) en is tegen een bestaande veestal gebouwd, vermoedelijk een onderdeel van de oudere boerderij op nr. 7. Opzet in een sobere Delftse Schooltrant, met een afgewolfde kap.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het Beekbergsch Broek, aan de rand van het Beekbergerwoud, een open landschap met verspreide boerderijen; 2. Maakt tezamen met de nabijgelegen nrs. 7 en 8 deel uit van een waardevol ensemble van historische boerderijcomplexen; 3. Enigszins beeldbepalend door de in het oog vallende ligging bij de aansluiting op de Elsbos en de oprit naar de A50; 4. Illustratief voor de naoorlogse ontwikkelingen in het tamelijk jonge ontginningsgebied van het Beekbergsche Broek; 5. Grotendeels naoorlogse boerderij in Delftse Schooltrant, zowel in de hoofdvorm als de detaillering vrij gaaf behouden gebleven; een enkele vernieuwing; 	+	++	+	+	+	P
<p>Elsbosweg 7, Klarenbeek</p> 	<p>Laat 19de-eeuwse hallehuisboerderij, in een gebied dat tot de vroege 20ste eeuw deels nog werd gekenmerkt door heide. Het object heeft een afgewolfde rietkap, en is in gebruik als een woonboerderij. Ligging direct naast de oprit naar de A50.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wegens relatief hoge ouderdom van groot belang voor de laat 19de-eeuwse ontwikkelingen in het Beekbergsche Broek, aan de rand van het Beekbergerwoud, een gebied dat vanaf het midden van de 19de eeuw geleidelijk is ontwikkeld; 2. Maakt tezamen met de nabijgelegen nrs. 5 en 8 deel uit van een waardevol ensemble van historische boerderijcomplexen; 3. Enigszins beeldbepalend door de in het oog vallende ligging nabij de aansluiting op de Elsbos en aan de voet van de oprit naar de A50; 4. Bijzonder illustratief voor de gebiedsontwikkeling, als een van de vroegste voorbeelden van een ontginningsboerderij in het Beekbergsche Broek; 5. Ondanks functieverlies en vernieuwingen vrij gaaf bewaard gebleven; 	++	++	+	++	+	H
<p>Elsbosweg 23, Klarenbeek</p> 	<p>T-boerderij met een als burgerwoning opgezet voorhuis uit circa 1900-1905. Het eenlaags pand heeft een zadeldak en is gedetailleerd in neorenaissance-trant. Linksachter een bakstenen schuur met stalvensters. Erf met grote oude bomen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van groot belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in in het Beekbergsche Broek, aan de rand van het Beekbergerwoud, een gebied dat vanaf het midden van de 19de eeuw geleidelijk is ontgonnen en wordt gekenmerkt door verspreide agrarische bebouwing; 2. Ensemblewaarde als onderdeel van de verspreid liggende deels historische bebouwing langs de Elsbosweg; 3. In samenhang met de erfbeplanting zeer beeldbepalend in het open landschap langs de Elsbosweg; 4. Illustratief voor de gebiedsontwikkeling in het Beekbergsche Broek; 5. Karakteristieke boerderij met een als burgerwoning opgezet voorhuis, zowel in de hoofdvorm als de detaillering vrij gaaf behouden gebleven; 	++	+	++	+	+	H

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
<p>Elsbosweg 2, Klarenbeek</p> 	<p>Boerderijcomplex uit 1932, genaamd De Kamp. De boerderij is opgezet volgens het hallehuistype met een rietgedekt zadeldak met wolfeinde. Asymmetrische gevelindeling met vensters met luiken. Bijbehorende historische erfbebouwing.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het Beekbergsche Broek, een gebied dat vanaf het midden van de 19de eeuw is ontgonnen; 2. Belangrijke ensemblewaarde als onderdeel van een cluster van enkele verspreid liggende boerderijen, waartoe ook de nrs. 5, 7 en 8 behoren; 3. Zeer beeldbepalende ligging bij de aansluiting van de Elsbosweg op de Traandijk, vrijwel in de as van de weg; 4. Illustratief voor de gebiedsontwikkeling van het vrij jonge ontginningsgebied van het Beekbergsche Broek; 5. Karakteristieke rietgedekte hallehuisboerderij uit het interbellum enigszins gewijzigd, zowel in de hoofdvorm als de detaillering vrij gaaf behouden; 	+	++	++	+	+	H
<p>Elsbosweg 8, Klarenbeek</p> 	<p>Boerderij uit circa 1930-1935, genaamd Zeldenrust. Vermoedelijk ontworpen door M.H. Kleingeld uit Beekbergen. Opzet volgens het hallehuistype met een afgewolfd en rietgedekt zadeldak. De naastliggende jongere woning valt buiten de waardering.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van groot belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het Beekbergsche Broek, aan de rand van het Beekbergerwoud, een open landschap met verspreid liggende agrarische bebouwing; 2. Maakt tezamen met de tegenovergelegen nrs. 5 en 7 deel uit van een waardevol ensemble van historische boerderijcomplexen; 3. Van groot beeldbepalend belang door de in het oog vallende ligging, schuin tegenover de Elsbos; 4. Zeer illustratief voor de ontwikkeling van het Beekbergsche Broek, waar dit een voor het interbellum karakteristiek erf is; 5. Karakteristieke ontginningsboerderij, zowel in de hoofdvorm als de detaillering overwegend gaaf bewaard gebleven; 	++	++	++	++	++	H
<p>Elsbosweg 70, Klarenbeek</p> 	<p>In 1930 i.o.v. A.J. van der Sluis door G.W. van den Beld ontworpen woonhuis in een zakelijke trant. Het eenlaags pand heeft een expressief-zakelijke kap met steile schilden. Asymmetrische gevelindeling, met bovenaan decoratief houtbeschoot.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen langs een uitvalsweg van Klarenbeek, net buiten de bebouwde kom van dit relatief jonge dorp; 2. Ligging naast het als gemeentelijk monument beschermde en uit 1908 daterende landhuis op nr. 72; 3. Vrij beeldbepalend door de ligging en markante hoofdvorm; 4. Illustratief voor de ontwikkelingen in de periferie van het relatief jonge dorp Klarenbeek; 5. Burgerswoning uit het interbellum, zowel in de hoofdvorm als de detaillering gaaf bewaard gebleven; ontwerp van de voor Apeldoorn belangrijke architect G.W. van den Beld; 	+	++	+	+	++	H

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
<p>Grote Braakweg 17, Loenen</p> 	<p>Eenvoudige keuterboerderij uit 1933, met erachter gelegen veestal. I.o.v. H.L. Oudbier uit Loenen ontworpen door A.J. van Oorspronk. Het eenlaags pand heeft een pannengedekt zadeldak en vensters met kruiskozijsen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het door verspreide agrarische bebouwing gekenmerkte, open verkavelingsgebied van de Loenense Hooilanden; 2. Ensemblewaarde als onderdeel van de verspreid liggende deels historische bebouwing langs de Grote Braakweg; 3. Behoorlijk beeldbepalend door de in het oog vallende ligging in een bocht van de Grote Braakweg; 4. Illustratief voor de ontwikkelingen in het relatief jonge ontginningsgebied van de Hooilanden; 5. Voorbeeld van een kleine keuterboerderij uit het interbellum, zowel in de hoofdvorm als de detaillering vrij gaaf behouden; latere uitbouw; 	+	+	++	+	+	P
<p>Hanekerweg 7, Klarenbeek</p> 	<p>In 1924 i.o.v. W.H.J. Kruimer door J. Jochems ontworpen boerderijcomplex. De boerderij is opgezet volgens het hallehuistype, met een afgewolfd zadeldak en onder lateien gevatte vensters met luiken.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het ontginningsgebied van het Oosterbroek, direct naast de Beekbergsche Beek; 2. Ensemblewaarde als onderdeel van de verspreid liggende deels historische bebouwing langs de Hanekerweg; 3. Van beeldbepalende waarde door de sterk in het oog vallende ligging; 4. Als een ontginningsboerderij is dit object illustratief voor de ontwikkelingen tijdens het vroege interbellum in het Oosterbroek; 5. Boerderijcomplex met bijbehorend erf, zowel in de hoofdvorm als de detaillering overwegend gaaf behouden gebleven; 	+	+	++	++	++	H
<p>Hessen Allee 58, Klarenbeek</p> 	<p>In 1969 gebouwde bungalow, als onderdeel van een ouder boerderijcomplex, net buiten de bebouwde kom van Klarenbeek. Gebouwd door bouw- en aann.bedrijf J.A. Buitenhuis. Bijbehorende garage en naastliggende oudere schuur (circa 1900).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in de periferie van het dorp Klarenbeek, een tamelijk jonge nederzetting uit circa 1900; 2. In de onmiddellijke omgeving bevinden zich geen beschermde objecten; 3. Van enige beeldbepalende waarde door de in het oog vallende ligging aan de Hessen Allee; 4. Illustratief als voorbeeld van een in fasen tot stand gekomen boerderijcomplex in het ontginningsgebied rondom Klarenbeek; met een als bungalow uitgevoerde boerenwoning; 5. Zowel in de hoofdvorm als de detaillering gaaf behouden gebleven; 	+	0	+	+	++	P

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Hooiland 97, Klarenbeek 	In 1932 door A.G. Hiddink uit Voorst vermoedelijk als een kleine keuterboerderij gebouwd woonhuis in de vorm van een burgermanswoning. Het eenlaags pand heeft een pannengedekt zadeldak en een asymmetrisch ingedeelde voorgevel met erker. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in de Hooilanden bij Klarenbeek, net buiten de bebouwde kom van dit relatief jonge dorp; 2. Ensemblewaarde als onderdeel van de verspreid liggende deels historische bebouwing langs het doorgaande tracé van het Hooiland; 3. Van beeldbepalende waarde door de in het oog vallende ligging aan het Hooiland; 4. Illustratief als voorbeeld van een kleine keuterboerderij uit het interbellum in de periferie van het dorp Klarenbeek; 5. Zowel in de hoofdvorm als de detaillering overwegend gaaf bewaard gebleven; 	+	+	+	+	++	P
Hooiland 66, Klarenbeek 	In 1953 gebouwde veestalling. Het object valt op door de opmerkelijk hoge opzet, met een onder een hoge kap gevatte hooizolder en een tussen steunberen gelegen ingang en luikopening. Veelruits betonnen stalramen. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in de Hooilanden, een ontginningsgebied gekenmerkt door een open landschap en verspreide agrarische bebouwing; 2. Ensemblewaarde als onderdeel van de verspreid liggende deels historische bebouwing langs het doorgaande tracé van het Hooiland; 3. Van grote beeldbepalende waarde door de ligging en in dit gebied uitzonderlijke hoogte; 4. Illustratief als voorbeeld van een naoorlogse veestalling in het ontginningsgebied van de Hooilanden, in de periferie van het dorp Klarenbeek; 5. Naoorlogse veestalling, vooral door zijn hoogte van een bijzonder type, zowel in de hoofdvorm als de detaillering opmerkelijk gaaf bewaard gebleven; 	+	+	++	+	++	H
Hooiland z.n., Klarenbeek 	Vermoedelijk in het midden van de 20 ^{ste} eeuw in beton vernieuwde brug over de Grote Leigraaf, de in het gebied van de Hooilanden ten noorden van het vroegere Beekbergerwoud gelegen beek. Langs de borstwering voorzien van een stalen rand. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor het bekensysteem in het vanaf het midden van de 19de eeuw ontgonnen gebied van de Hooilanden/Beekbergerwoud; 2. In de onmiddellijke nabijheid staan geen cultuurhistorisch waardevolle objecten; 3. Er is geen sprake van beeldbepalende waarde; 4. Illustratief voor de midden 20ste-eeuwse ontwikkelingen in dit gebied, met betrekking tot de waterhuishouding en infrastructuur; 5. Midden 20ste-eeuwse in beton uitgevoerde overbrugging, zowel in de hoofdvorm als de detaillering gaaf bewaard gebleven; 	+	0	0	+	++	P

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Kanaal Zuid 305-307 	Langs het Apeldoorns Kanaal gelegen boerderijcomplex uit circa 1900 bij de brug tussen de Hanekerweg en de Achterste Kerkweg, en op de splitsing van de Hanekerweg en de Knypn Steghe. De boerderij heeft een modern voorhuis en twee oude schuren. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de ontwikkelingen rond 1900 in het ontginningsgebied van het Oosterbroek, vlakbij de Beekbergsche Beek; 2. Ensemblewaarde als onderdeel van de verspreid liggende deels historische bebouwing langs de Hanekerweg; 3. Beeldbepalend door de sterk in het oog vallende ligging op de splitsing van genoemde straten en bij de Oosterhuizense brug over het Apeldoornse Kanaal; 4. Illustratief voor de laat 19de-/vroeg 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het ontginningsgebied ten zuiden van de Woudweg; 5. Boerderijcomplex uit circa 1900, maar met een geheel vernieuwd voorhuis dat als een burgerwoning is uitgevoerd; 	+	+	++	+	+	P
	Zie het voorgaande.						
Kanaal Zuid 493, Loenen 	Uit circa 1900 daterende boerenwoning met vrijstaande schuur, als onderdeel van het watermolencomplex van de Middelste Molen. In de winter (bevroren water) konden de inkomsten van 'de papierboer' worden opgevangen door de boerderij. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de historische ontwikkelingen in het gebied van het Loenense Broek en de Loenense Hooilanden, waar het object behoort tot een complex dat karakteristiek is voor het proto-industriële systeem van beken en papiermolens; 2. Hoge ensemblewaarde als onderdeel van het watermolencomplex van de Middelste Molen die als rijksmonument is beschermd; 3. Zeer beeldbepalende ligging als onderdeel van een in het oog vallend molencomplex langs het Apeldoorns Kanaal; 4. Illustratief voor de vroeg 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het overwegend open landschap van het Loenense Broek en de Hooilanden; 5. Karakteristieke vroeg 20ste-eeuwse boerderij; met enige vernieuwingen, maar in de hoofdopzet goed herkenbaar gebleven; 	++	++	++	+	+	H

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Kanaal Zuid 499, Loenen 	In 1933 door A. Jansen uit Laag-Soeren i.o.v. G.J. Bomhoff ontworpen woonhuis. Bomhoff was het jaar daarvoor eigenaar geworden van de naastgelegen Middelste Molen. Het eenlaags pand heeft een pannengedekt zadeldak. <ol style="list-style-type: none"> Van belang voor de historische ontwikkelingen in het Loenense Broek en de Loenense Hooilanden, waar het object behoort tot een complex dat karakteristiek is voor het proto-industriële systeem van beken en papiermolens; Hoge ensemblewaarde als onderdeel van het watermolencomplex van de Middelste Molen die als rijksmonument is beschermd; Zeer beeldbepalende ligging als onderdeel van een in het oog vallend molencomplex langs het Apeldoorns Kanaal; Als directeurswoning van de Middelste Molen illustratief voor de industriële geschiedenis van het gebied, in samenhang met het historische watersysteem; Woonhuis uit het interbellum, dat zowel in de hoofdvorm als de detaillering overwegend gaaf bewaard gebleven; 	+	++	++	++	++	H
Klarenbeekseweg 11, Klarenbeek 	In 1929 voor L. van Oorspronk, eigenaar van de naastgelegen papierfabriek, gebouwd huis naar ontwerp van A.J.B. Plant uit Eerbeek. Eenlaags pand met een samengestelde kap. Zorgvuldig opgezet in een zakelijke trant. <ol style="list-style-type: none"> Van aanmerkelijk belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het gebied van het Oosterbroek/ Loenense Broek, waar het object deel uitmaakt van een complex dat karakteristiek is voor het proto-industriële systeem van beken, papiermolens en wasserijen; Hoge ensemblewaarde als onderdeel van het deels nog historische wasserijcomplex v/h De Lelie (nu Berendsen); Enigszins beeldbepalend belang door ligging en markante hoofdvorm; Illustratief voor de industriële geschiedenis van het gebied, in samenhang met het historische watersysteem; Aan de rechterzijde een recente uitbouw (in dezelfde stijl), maar zowel in de hoofdvorm als de detaillering is het pand overwegend gaaf bewaard gebleven; 	++	++	+	++	++	H
Klarenbeekseweg 13-15, Klarenbeek 	Het betreft hier het historische gedeelte van de overigens gemoderniseerde wasserij v/h De Lelie uit 1905. De wasserij is opgericht door J. van Oorspronk en is nu bekend als wasserij Berendsen. Anderhalfslaags bedrijfshal met plat dak en ijzeren ramen. <ol style="list-style-type: none"> Van aanmerkelijk belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het gebied van het Oosterbroek/ Loenense Broek, waar het object deel uitmaakt van een complex dat karakteristiek is voor het proto-industriële systeem van beken, papiermolens en wasserijen; Hoge ensemblewaarde als historisch onderdeel van het wasserijcomplex v/h De Lelie (nu Berendsen), waartoe ook de woning op nr. 11 behoort; Enigszins beeldbepalend wegens ligging en markante vorm; Illustratief voor de industriële geschiedenis van het gebied, in samenhang met het historische watersysteem; Het gaat hier weliswaar om een relict, maar in zijn opzet en detaillering is het authentieke karakter goed bewaard gebleven, inclusief de ijzeren ramen; 	++	++	+	++	++	H

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Klarenbeekseweg 23, Klarenbeek 	Laat 19 ^{de} -eeuws hallehuisboerderijtje, niet ver van de aansluiting van de Klarenbeekseweg op de Hoofdweg (Loenen). Het als een woonboerderij in gebruik zijnde object heeft een afgewolfd kap en vensters met luiken. Metselwerk met vlechtingen. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van groot belang voor de historische ontwikkelingen in het Oosterbroek, waar in de late 19de eeuw de ontginning goed op gang kwam; 2. Onderdeel van de markante en verspreid liggende deels agrarische bebouwing langs de Klarenbeekseweg; 3. Door ligging en markante hoofdvorm vrij beeldbepalend; 4. Illustratief voor de laat 19de-eeuwse ontwikkelingen in het relatief jonge ontginningsgebied van het Oosterbroek; 5. Karakteristieke laat 19de-eeuwse ontginningsboerderij, volgens het hallehuistype; het authentieke karakter is vrij goed behouden gebleven, maar de detaillering is op punten gewijzigd; 	++	+	+	++	+	H
Klarenbeekseweg 81, Klarenbeek 	In 1937 door A. Jansen uit Eerbeek ontworpen woonhuis in sobere Delftse Schooltrant. Het pand telt één bouwlaag en heeft een roodgedekt zadeldak. Vensters met luiken en (deels) vernieuwde ramen. Ligging net buiten de bebouwde kom van Klarenbeek. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen langs een uitvalsweg van Klarenbeek, net buiten de bebouwde kom van dit jonge dorp;; 2. Onderdeel van de markante en verspreid liggende deels historische bebouwing langs de Klarenbeekseweg; 3. Door zijn ligging en hoofdvorm vrij beeldbepalend; 4. Illustratief als voorbeeld van een woonhuis uit het interbellum in de onmiddellijke periferie van het vanaf het midden van de 19de eeuw ontstane dorp Klarenbeek; 5. In de hoofdvorm en detaillering vrij gaaf behouden gebleven; enige vernieuwing; 	+	+	+	+	+	P
Klarenbeekseweg 87-87a, Klarenbeek 	In 1946 ontwierp D.J. Grutterink i.o.v. J. Hissink deze slagerij, die hij in de jaren 1950-1960 uitbreidde met beide zijvleugels. Het pand is uitgevoerd in sobere Delftse Schooltrant en heeft één bouwlaag en roodgedekte pannendaken. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkeling van voorzieningen in het dorp Klarenbeek, een vanaf het midden van de 19de eeuw ontstane nederzetting; 2. Er is sprake van ensemblewaarde als onderdeel van de deels historische lintbebouwing in de bebouwde kom van het dorp; 3. Door ligging en markante hoofdvorm van tamelijk beeldbepalend belang; 4. Zeer illustratief voor de ontwikkelingen op het gebied van het Klarenbeekse voorzieningennivea, waar dit een voorbeeld van direct na de oorlog is; 5. Karakteristiek voorbeeld van naoorlogse winkelarchitectuur in Delftse Schooltrant; enige vernieuwingen, maar in de hoofdvorm en detaillering vrij gaaf behouden; van belang in het oeuvre van de voor Apeldoorn belangrijke architect D.J. Grutterink; 	++	+	+	++	++	H

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Klarenbeekseweg 99, Klarenbeek 	Voormalig coöperatiegebouw Ons Belang, waarvan de huidige verschijningsvorm in hoofdlijnen uit 1927 dateert. Toen ontwierp G.W. van den Beld de verbouwing van de bestaande coöperatieve maalterij. Karakteristiek laad- en losplatform. Hoge silotoren. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van groot belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkeling van voorzieningen in de bebouwde kom van de jonge nederzetting Klarenbeek; 2. Er is sprake van hoge ensemblewaarde als onderdeel van de deels historische lintbebouwing in de bebouwde kom van het dorp; 3. Van grote beeldbepalende waarde als één van de belangrijkste markeerpunten langs het betreffende deel van de Klarenbeekseweg; karakteristieke silotoren; 4. Van een bijzondere betekenis voor de sociaal-economische ontwikkelingen in het dorp Klarenbeek tijdens het interbellum; 5. Coöperatiegebouw uit het interbellum, op een aantal punten gewijzigd, maar in de hoofdopzet vrij gaaf behouden gebleven; 	++	++	++	++	+	H
Klarenbeekseweg 129-131, Klarenbeek 	Omstreeks 1910 gebouwde openbare school nr. 7, met bijbehorende onderwijzerswoning. Het hoge éénlaags gebouw heeft een pannengedekt zadeldak. De woning is anderhalffaags en voorzien van vensters met lateien en luiken. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van groot belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkeling van voorzieningen in de bebouwde kom van de jonge nederzetting Klarenbeek; 2. Er is sprake van hoge ensemblewaarde als onderdeel van de deels historische lintbebouwing in de bebouwde kom van het dorp; 3. Van grote beeldbepalende waarde als één van de belangrijkste markeerpunten langs het betreffende deel van de Klarenbeekseweg; 4. Van een bijzondere betekenis voor de vroeg 20ste-eeuwse ontwikkelingen op het gebied van het dorpsonderwijs in Klarenbeek; 5. Vroeg 20ste-eeuwse dorpsschool die in 1987 een aantal ingrijpende wijzigingen onderging; maar in de hoofdopzet is het authentieke karakter goed herkenbaar gebleven; 	++	++	++	++	+	H
Klarenbeekseweg 8, Klarenbeek 	Als een burgerhuis opgezette woning uit circa 1900-1905. Het éénlaags pand heeft een pannengedekt zadeldak, en is verlevendigd met speklagen en vensterbogen. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het gebied van het Loenense Broek, een gebied dat wordt gekenmerkt door een in hoofdzaak open landschap en verspreid liggende agrarische bebouwing; 2. Er is sprake van enige ensemblewaarde tezamen met de schuin tegenoverliggende historische bebouwing op de nrs. 11 en 13-15 (wasserij); 3. Zeer beeldbepalend door de ligging dicht aan de weg, waar deze een bocht maakt en vlakbij de brug over het Apeldoorns Kanaal bij de aansluiting op de Hoofdweg (Loenen); 4. Illustratief voor de vroeg 20ste-eeuwse ontwikkelingen van het gebied langs de Klarenbeekseweg, direct ten oosten van het Apeldoorns Kanaal; 5. Burgerhuis van een vaker voorkomend type en met een enkele vernieuwing; in de hoofdvorm en detaillering vrij gaaf bewaard gebleven; 	+	+	++	++	+	H

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Klarenbeekseweg 84-84b, Klarenbeek 	Dubbele bedrijfshal, van oorsprong een smederij, in 1923 opgericht door A.C. Rütenfrans. De rechter hal dateert uit 1923, de linker uit 1963. Het complex ligt bij de kruising met de Woudweg. Eenlaags opzet met zadeldaken en ijzeren ramen. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in de bebouwde kom van Klarenbeek, een vanaf het midden van de 20ste-eeuw ontstane nederzetting; 2. Er is sprake van ensemblewaarde als onderdeel van de deels historische lintbebouwing in de bebouwde kom van het dorp; 3. Sterk in het oog vallende ligging in een bocht van de Klarenbeekseweg en in de zichtas van de Woudweg; 4. Als een historisch industrieel complex zeer illustratief voor de bedrijfs-economische ontwikkelingen in het jonge dorp Klarenbeek; 5. In fasen tot stand gekomen historisch bedrijfscomplex, met enkele vernieuwingen, maar in de hoofdopzet vrij gaaf behouden gebleven, inclusief de ijzeren ramen; 	+	+	++	++	++	H
Klarenbeekseweg 90a, Klarenbeek 	In 1953 kreeg dit object zijn huidige verschijningsvorm, toen naar ontwerp van A. Jansen uit Eerbeek een winkelpand uit 1929 tot bankfiliaal met woning werd verbouwd (Boerenleenbank). Het eenlaags pand heeft zadeldaken en een kantoorvleugel. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van aanmerkelijk belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkeling van voorzieningen in het dorp Klarenbeek, een vanaf het midden van de 19de eeuw ontstane nederzetting; 2. Er is sprake van ensemblewaarde als onderdeel van de deels historische lintbebouwing in de bebouwde kom van het dorp; 3. Tamelijk beeldbepalend door ligging in een bocht van de weg; 4. Zeer illustratief voor de ontwikkelingen op het gebied van het Klarenbeekse voorzieningenniveau, waar dit een voorbeeld van kort na de oorlog is; 5. Karakteristiek naoorlogs bankfiliaal in Delftse Schooltrant, dat een enkele wijziging onderging, maar zowel in de hoofdvorm als de detaillering overwegend gaaf bewaard is gebleven; 	++	+	++	++	++	H
Klarenbeekseweg 92, Klarenbeek 	Dubbele bedrijfshal (Dijkhof Bouw), waarvan de linkse hal uit circa 1910 en de rechtse hal vermoedelijk uit het interbellum. Beide bouwdelen zijn eenlaags en hebben een zadeldak en (deels) ijzeren ramen. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in de bebouwde kom van Klarenbeek, een vanaf het midden van de 20ste-eeuw ontstane nederzetting; 2. Er is sprake van ensemblewaarde als onderdeel van de deels historische lintbebouwing in de bebouwde kom van het dorp; 3. Door de terugwijkende ligging niet beeldbepalend; 4. Als een historisch industrieel complex zeer illustratief voor de bedrijfs-economische ontwikkelingen in het jonge dorp Klarenbeek; 5. Karakteristiek in fasen tot stand gekomen industrieel complex, zowel in de hoofdvorm als de detaillering vrij gaaf bewaard gebleven (hetgeen opvallend is voor een dergelijk complex), inclusief de ijzeren ramen; 	+	+	0	++	++	H

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Kleinedijk z.n., Klarenbeek 	Dit betonnen bruggetje met hekken die uit staalbuizen en betonposten bestaan, dateert vermoedelijk uit het interbellum. Het is gelegen over de Grote Leigraaf, de in het gebied van de Hooilanden benoorden het Beekbergerwoud stromende beek. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor het bekensysteem in het vanaf het midden van de 19de eeuw ontgonnen gebied van de Hooilanden; 2. In combinatie met de schuin tegenover gelegen oude boerderij aan de Leigraaf 20 vertegenwoordigt het object enige ensemblewaarde; 3. Van enig beeldbepalend belang bij de aansluiting van de Kleinedijk op de Leigraaf; 4. Illustratief voor de midden 20ste-eeuwse ontwikkelingen op het gebied van de waterhuishouding en infrastructuur in de Hooilanden; 5. In beton uitgevoerde overbrugging uit het interbellum, zowel in de hoofdvorm als de detaillering goed behouden gebleven; 	+	+	+	+	++	P
Kosterweg 27, Klarenbeek 	Boerderij uit circa 1850, opgezet volgens het T-type en met een middenlangsdeel, die op de openbare weg is gericht. Deels rietgedekt, met afgewolfde zadeldaken. Het voorhuis is deels vernieuwd. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van groot belang voor de 19de-eeuwse ontwikkelingen op de grens van Oosterbroek en Loenense Broek/Hooilanden, waar halverwege de 19de eeuw de ontginning goed op gang kwam; 2. Er is sprake van ensemblewaarde als onderdeel van de deels historische verspreide bebouwing langs de Kosterweg; 3. Beeldbepalend door de ligging dicht op de weg en de markante hoofdvorm; 4. Van groot belang als een van de vroegste ontginningsboerderijen in het gebied van de Loenense Hooilanden; 5. Het object onderging enige ingrijpende vernieuwingen, maar is in de hoofdpziet vrij goed behouden gebleven; 	++	+	+	++	+	H
Kosterweg tussen 29 & 33, Klarenbeek 	Vrijstaande veeschuur uit circa 1915-1920. Het eenlaags gebouw heeft een pannengedekt zadeldak en is opgezet volgens het type van een zijlangsdeel, met getoogde vensters en ingangen. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen op de grens van Oosterbroek en Loenense Broek/Hooilanden, een ontginningsgebied met een open landschap en verspreide agrarische bebouwing; 2. Er is sprake van ensemblewaarde als onderdeel van de deels historische verspreide bebouwing langs de Kosterweg; 3. Door de terugwijkende ligging is er geen sprake van beeldbepalende waarde; 4. Enigszins illustratief voor de vroeg 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het ontginningsgebied op de grens van Oosterbroek/Loenense Broek/Hooilanden; 5. Vroeg 20ste-eeuwse veeschuur, zowel in de hoofdvorm als de detaillering gaaf behouden gebleven; maar in een matige staat van onderhoud; 	+	+	0	+	+	P

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Kustersweg 41, Klarenbeek 	Deels vernieuwde hallehuisboerderij, in oorsprong vermoedelijk uit de late 19 ^{de} eeuw. Opzet met een op de straat gerichte middenlangsdeel. Bijbehorend bakhuisje. De houten wagenloods is in 1953 vergroot. Het betreft hier alledrie de genoemde onderdelen. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 19de-eeuwse ontwikkelingen op de grens van de Loenense Hooilanden en het Loenense Broek, een ontginningsgebied met een open landschap en verspreide agrarische bebouwing; 2. Het uit verschillende onderdelen bestaande complex heeft ensemblewaarde als onderdeel van de verspreide agrarische bebouwing langs de Kustersweg; 3. Zeer beeldbepalend door de ligging dicht op de weg en de markante opzet en combinatie van bouwdelen; 4. Zeer illustratief voor de vanaf de late 19de eeuw te volgen ontwikkelingen in het ontginningsgebied van de Loenense Hooilanden/het Loenense Broek; 5. Laat 19de-eeuws boerderijcomplex, op diverse punten gewijzigd, maar in hoofdropzet goed herkenbaar gebleven; 	+	+	++	++	+	H
Kustersweg 53, Klarenbeek 	Vroeg 20 ^{ste} -eeuwse hallehuisboerderij met een evenwijdig gelegen en later toegevoegd bouwdeel onder een zadeldak. De boerderij heeft een pannengedekt en afgewolfd zadeldak. De bijbehorende schuur op het achtererf heeft een dak met golfplaten. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen op de grens van de Loenense Hooilanden en het Loenense Broek, een ontginningsgebied met een open landschap en verspreide agrarische bebouwing; 2. Het complex heeft ensemblewaarde als onderdeel van de verspreide agrarische bebouwing langs de Kustersweg; 3. Enigszins beeldbepalend door de markante combinatie van diverse agrarische bouwdelen, maar deels aan het zicht onttrokken door forse begroeiing; 4. Zeer illustratief voor de vanaf de vroege 20ste eeuw te volgen ontwikkelingen in het ontginningsgebied van de Loenense Hooilanden/het Loenense Broek; 5. Karakteristieke hallehuisboerderij met schuur; op diverse punten gewijzigd; 	+	+	+	++	+	P
Krommedijk bij 5, Klarenbeek 	Vermoedelijk vroeg 20 ^{ste} -eeuwse veestalling, onderdeel van een verder niet van belang zijnd complex. Het eenlaags object heeft een pannengedekt zadeldak, witgepleisterde gevels, staldeuren en een hooiluikopening. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de ontginningsgeschiedenis van het Beekbergsche Broek en de Hooilanden, een gebied dat vanaf het midden van de 19de eeuw is ontgonnen; 2. Er is sprake van ensemblewaarde als onderdeel van de verspreide agrarische bebouwing in het open landschap bij de Krommedijk en de Brinkenweg; 3. Enigszins beeldbepalend door ligging en kleur; 4. Illustratief voor de vroeg 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het ontginningsgebied van het Beekbergsche Broek en de Hooilanden; 5. Vroeg 20ste-eeuwse veestalling, zowel in de hoofdvorm als de detaillering gaaf bewaard gebleven; 	+	+	+	+	++	P

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Krommedijk z.n., Klarenbeek 	Dit vermoedelijk uit het midden van de 20 ^{ste} eeuw daterende sluisje maakt deel uit van het afwaterings- en bekensysteem in de Hooilanden, benoorden het vroegere Beekbergerwoud. Onderdeel van het open landschap met rechtlijnige kavelstructuur. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van enig belang voor de geschiedenis van het Beekbergsche Broek en de Hooilanden, een ontginningsgebied dat vanaf het midden van de 19de eeuw is ontgonnen; 2. In de onmiddellijke nabijheid bevinden zich geen cultuurhistorisch waardevolle objecten; 3. Er is geen sprake van beeldbepalende waarde; 4. Illustratief voor de midden 20ste-eeuwse ontwikkelingen op het gebied van de voor de waterhuishouding bestemde infrastructuur in het Beekbergsche Broek en de Hooilanden; 5. Zowel in de detaillering als de hoofdvorm redelijk gaaf bewaard gebleven; 	+	0	0	+	+	P
Langschoten 17, Klarenbeek 	Woonhuis met naastliggend schuurtje uit circa 1930-1935, genaamd Rielersstate, vermoedelijk naar ontwerp van M.H. Kleingeld uit Beekbergen. Het eenlaags pand heeft een pannengedekt zadeldak en vensters met luiken. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het Loenense Broek, waar het pand karakteristiek is voor de verspreide bebouwing in het open landschap; 2. Onderdeel van de markante en verspreid liggende deels agrarische bebouwing langs de Langschoten; 3. Tamelijk beeldbepalend door ligging op de hoek van de Langschoten en de Grote Braakweg; 4. Illustratief voor de ontwikkelingen tijdens het interbellum in het tamelijk jonge ontginningsgebied van het Loenense Broek; 5. Karakteristiek als een burgermanswoning ontworpen woonhuis van een in Apeldoorn vaker voorkomend type, zowel in de hoofdvorm als de detaillering vrij gaaf bewaard gebleven; 	+	+	++	+	+	P
Langschoten 71, Klarenbeek 	In 1934 i.o.v. B.G.J. Oudbier uit Loenen door M.H. Kleingeld uit Beekbergen ontworpen woonhuis in een zakelijke trant (Huize Klomp). Het eenlaags pand heeft een breed overstekend zadeldak en een symmetrische voorgevel met van luiken voorziene vensters. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het Loenense Broek, waar het pand karakteristiek is voor de verspreide bebouwing in het open landschap; 2. Onderdeel van de markante en verspreid liggende bebouwing langs de Langschoten; 3. Door zijn ligging vrij beeldbepalend; 4. Illustratief voor de ontwikkelingen tijdens het interbellum in het tamelijk jonge ontginningsgebied van het Loenense Broek; 5. Woonhuis uit het interbellum, van een in Apeldoorn vaker voorkomend type; zowel in de hoofdvorm als de detaillering vrij gaaf bewaard gebleven; 	+	+	+	+	+	P

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Leigraaf 20, Klarenbeek 	Boerderij uit de vroege 20 ^{ste} eeuw, gelegen aan de Grote Leigraaf. De boerderij is opgezet volgens het traditionele hallehuistype en heeft een rietgedekte en afgewolfde kap. Vensters met zesruits schuiframen en luiken. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de verspreide agrarische bebouwing in de Hooilanden, die in de vroege 20ste eeuw werden verkaveld en uitgegeven; 2. Onderdeel van de verspreid liggende bebouwing langs de Leigraaf; 3. Door zijn ligging en markante vorm beeldbepalend; 4. Zeer illustratief als voorbeeld van een hallehuisboerderij uit de vroege 20ste eeuw in het open landschap van de Hooilanden; 5. Karakteristieke vroeg 20ste-eeuwse boerderij volgens het traditionele hallehuistype, zowel in de hoofdvorm als de detaillering overwegend gaaf bewaard gebleven; 	++	+	+	++	++	H
Loenensemarkweg 50, Loenen 	In 1935 i.o.v. A.J. Post door A.J. Plant uit Eerbeek gebouwd woonhuis in een zakelijke trant. Het pand telt één bouwlaag en heeft een pannengedekt zadeldak. Markante opzet met een onder een rondboog gevatte ingang en een dito venster (zijgevel). <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het door verspreide bebouwing gekenmerkte, open verkavelingsgebied van de Loenense Hooilanden; 2. In de onmiddellijke nabijheid bevinden zich geen cultuurhistorisch waardevolle objecten; 3. Van beeldbepalende betekenis door ligging en markante hoofdvorm; 4. Illustratief als voorbeeld van een woonhuis uit het interbellum in het open landschap van de Loenense Hooilanden; 5. Het pand is zowel in de hoofdvorm als de detaillering vrij gaaf bewaard gebleven; enige detailvernieuwing; 	+	0	+	+	+	P
Scherpenberg 50, Klarenbeek 	Boerderij uit omstreeks 1925, opgezet volgens het hallehuistype. Het pand heeft een afgewolfde pannenkop en is verlevendigd met speklagen (rollagen). Vensters met strekken en luiken. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het Oosterbroek en de Loenense Hooilanden, een ontginningsgebied met een open landschap; 2. Er is sprake van ensemblewaarde als onderdeel van de verspreid liggende agrarische bebouwing langs de Scherpenberg; 3. Ligging bij een bocht in de Scherpenberg, maar deels door beplanting aan het zicht onttrokken; daardoor enige beeldbepalende waarde; 4. Zeer illustratief voor de ontwikkelingen in het interbellum, in het ontginningsgebied van het Oosterbroek en de Loenense Hooilanden; 5. Ontginningsboerderij uit het vroege interbellum, volgens het traditionele hallehuistype; het object onderging enige vernieuwingen, maar is in de hoofdozet goed herkenbaar gebleven; 	+	+	+	++	+	P

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Traandijk 71, Klarenbeek 	In 1936 door M.H. Kleingeld en P.E. Huisman i.o.v. E.J. Brink gebouwde boerderij met een als burgerwoning uitgevoerd voorhuis. Het in zakelijke trant uitgevoerde object heeft één bouwlaag en een pannengedekt zadeldak. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de ontwikkelingen in het Beekbergsche Broek, een gebied met een open landschap, waar de Traandijk tot de vroege gebiedsstructuren behoort; 2. Onderdeel van de verspreid liggende agrarische bebouwing langs de Traandijk; 3. Van beeldbepalende betekenis door ligging en vorm; 4. Illustratief als voorbeeld van een boerderij met een als een burgerwoning opgezet voorhuis uit het interbellum, in het door rechtlijnige verkavelingsstructuren gekenmerkte landschap van het Beekbergsche Broek; 5. Zowel in de hoofdvorm als de detaillering vrij gaaf behouden gebleven; 	+	+	+	+	++	P
Voorsterweg t.o. 89, Loenen 	Dit in ijzer uitgevoerde weidemolentje dateert uit circa 1950 en staat in het open landschap van het Loenense Broek, ten zuiden van de Voorsterweg. Langs deze weg concentreert zich enige lintbebouwing. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van aanmerkelijk belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het laaggelegen Loenense Broek, een door een open landschap gekenmerkt ontginningsgebied; 2. In de onmiddellijke nabijheid bevinden zich geen cultuurhistorisch waardevolle objecten; 3. Ook al is het object maar klein, in het open landschap is dit molentje behoorlijk beeldbepalend; 4. Zeer illustratief voor de historische ontwikkelingen op waterhuishoudkundig gebied, noodzakelijk voor het agrarische gebruik van het Loenense Broek; 5. Van een in de gemeente Apeldoorn inmiddels zeldzame betekenis; in zijn opzet bleef dit windmolentje redelijk gaaf behouden; 	++	0	++	++	++	H
Voorsterweg 153, Loenen 	De villa Langschoten uit 1939 is een als een landhuisje opgezet woonhuis, gebouwd voor G.J. Berends, eigenaar van de op nr. 94 gelegen papierfabriek (de Achterste Molen). Ontwerp van architect D.J. Grutterink. Opzet in cottage-trant. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van groot belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het Loenense Broek, waar de villa in samenhang met een fabriekscomplex ontstond dat karakteristiek is voor het proto-industriële systeem van beken en papiermolens; 2. Ensemblewaarde als onderdeel van de lintbebouwing langs de Voorsterweg; 3. Door de lommerrijke tuin wordt het pand grotendeels aan het zicht onttrokken; 4. Als directeurswoning van de tegenover gelegen papierfabriek zeer illustratief voor de industriële geschiedenis van het gebied, in samenhang met het historische watersysteem; 5. Zorgvuldig ontworpen directeurswoning uit het late interbellum, in de hoofdvorm en de detaillering vrij gaaf behouden gebleven; van belang voor het oeuvre van de voor Apeldoorn belangrijke architect Grutterink; 	++	+	0	++	++	H

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
<p>Voorsterweg 193, Loenen</p> 	<p>Rond 1920 gebouwde boerderij, waarvan het achterste (stal)gedeelte uit 1952 dateert. Sobere opzet, in aansluiting bij het hallehuistype. De eenlaags bouwmassa heeft een pannengedekt zadeldak en een symmetrische voorgevel.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in de Loenense Hooilanden, een door een open landschap gekenmerkt ontginningsgebied; 2. Er is sprake van enige ensemblewaarde als onderdeel van de uit verspreide bebouwing bestaande lintstrook langs de Voorsterweg; 3. Sterk in het oog vallende ligging bij de aansluiting van de Voorsterweg op de Deelsum en de Loenensemarkweg; 4. Illustratief als voorbeeld van een vanaf het interbellum in fasen tot stand gekomen boerderij in het ontginningsgebied van het Loenense Broek; 5. Vrij gaaf bewaard gebleven hoofdvorm; enige detailvernieuwing, maar zoveel mogelijk in aansluiting bij het authentieke karakter; 	+	+	++	+	+	P
<p>Voorsterweg 287, Loenen</p> 	<p>Boerderij uit circa 1905, met een naastgelegen vermoedelijk laat 19de-eeuwse schuur, allebei onder een afgewolfd zadeldak. De boerderij (hallehuistype) is verlevendigd met speklagen en heeft een symmetrische voorgevel. Schuur met ijzeren ramen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van groot belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in de Loenense Hooilanden, een door een open landschap gekenmerkt ontginningsgebied; 2. Hoge ensemblewaarde als onderdeel van een cluster van waardevolle historische agrarische bebouwing, dat zich uitstrekt over de gemeentegrens; 3. Van beeldbepalend belang als een sterk in het oog vallende markant complex in de bocht van de weg; 4. Illustratief als voorbeeld van een vanaf de late 19de eeuw in fasen tot stand gekomen boerderijcomplex in de Loenense Hooilanden; 5. Beide bouwdelen ondergingen een aantal (detail)wijzigingen, maar het authentieke karakter is goed herkenbaar gebleven; 	++	++	++	+	+	H
<p>Voorsterweg 295</p> 	<p>Al op de Top. Mil. Kaart van 1865 is op dit perceel bebouwing ingetekend. De huidige boerderij dateert vermoedelijk uit de vroege 20ste eeuw, en is opgezet volgens het hallehuistype met een afgewolfd kap.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wegens de relatief oude oorsprong van het erf van groot belang voor de ontwikkelingen in de Loenense Hooilanden, een door een open landschap gekenmerkt ontginningsgebied; 2. Hoge ensemblewaarde als onderdeel van een cluster van waardevolle historische agrarische bebouwing, dat zich uitstrekt over de gemeentegrens; 3. Er is sprake van enige beeldbepalende ligging, maar sterk teruggelegen ten opzichte van de openbare weg; 4. Zeer illustratief als voorbeeld van een vanaf het midden van de 19de eeuw tot stand gekomen boerderijcomplex in de Loenense Hooilanden; 5. In de hoofdopzet goed behouden gebleven; gewijzigde detaillering; 	++	++	+	++	+	H

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Voorsterweg 56, Loenen 	Boerderij uit circa 1910 (Hoeve Saenden), met een in 1937 na brand herbouwde veestal. Bijzonder asymmetrisch voorhuis met een roodgedekt tentdak, een erker en enig siermetselwerk. Ruime ligging in bijbehorende tuin. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van groot belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het Loenense Broek, een gebied dat in de late 19de en vroege 20ste eeuw werd ontgonnen; 2. Er is sprake van ensemblewaarde als onderdeel van de uit vrijstaande panden bestaande lintbebouwing langs de Voorsterweg; 3. Door de ligging en markante hoofdvorm van beeldbepalend belang; 4. Zeer illustratief voor de vroeg 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het tamelijk jonge ontginningsgebied van het Loenense Broek; 5. In oorsprong vroeg 20ste-eeuwse boerderij, met een als burgerwoning uitgevoerd en bijzonder voorhuis met een markant tentdak. Het pand onderging enkele (detail)wijzigingen, maar het authentieke karakter is goed herkenbaar gebleven: 	++	+	+	++	++	H
Voorsterweg 64, Loenen 	Omstreeks 1910 gebouwde boerderij (Nieuw Rozenburg), met een pannengedekte mansardekap en een asymmetrische voorgevel met enig siermetselwerk. Het voorhuis is uitgevoerd als een burgerwoning. Ruime ligging in bijbehorende tuin. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van groot belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het Loenense Broek, een gebied dat in de late 19de en vroege 20ste eeuw werd ontgonnen; 2. Er is sprake van ensemblewaarde als onderdeel van de uit vrijstaande panden bestaande lintbebouwing langs de Voorsterweg; 3. Door zijn ligging en hoofdvorm enigszins van beeldbepalend belang; 4. Illustratief voor de vroeg 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het tamelijk jonge ontginningsgebied van het Loenense Broek; 5. Vroeg 20ste-eeuwse boerderij, door zijn mansardekap tamelijk zeldzaam en van typologisch belang; het pand onderging een aantal detailwijzigingen (vernieuwde ramen), maar in de hoofdopzet is het authentieke karakter goed behouden gebleven: 	++	+	+	+	++	H
Voorsterweg 94, Loenen 	Deels uit 1954 en 1957 daterende papierfabriek (Smurfit Kappa), ontstaan uit de Achterste Molen aan de Loenense Beek uit 1664. De betreffende bouwdelen van het grote complex zijn ontworpen door H.G.P. Reusken en H. Jeths. Eenlaags bouwmassa met platte daken en hoge vensters. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van groot belang voor het historische proto-industriële systeem van beken, sprengen en papiermolens in het Loenense Broek; 2. Er is sprake van ensemblewaarde als onderdeel van de verspreide bebouwing langs de Voorsterweg; 3. Zeer beeldbepalende ligging in een bocht van de Voorsterweg, bij de aansluiting op de Loenensemarkweg; 4. Zeer illustratief als voorbeeld van een papierfabriek die is voortgekomen uit een van de historische papiermolens in het Loenense Broek; 5. In de loop van de tijd onderging het complex diverse moderne wijzigingen en uitbreidingen; de oorspronkelijke opzet is deels nog goed herkenbaar: 	++	+	++	++	+	H

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
<p>Voorsterweg 142-144, Loenen</p> 	<p>In 1996 in twee woningen gesplitste boerderij met schuur uit 1913, ontworpen door J.L. Martens. Het complex is opgetrokken in grijze kalkzandsteen, met speklagen. De boerderij heeft achter een middenlangsdeel. Naastliggende schuur een afgewolfd zadeldak.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van groot belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in de Loenense Hooilanden, een door een open landschap gekenmerkt ontginningsgebied; 2. Er is sprake van ensemblewaarde als onderdeel van de verspreide bebouwing langs de Voorsterweg; 3. Van groot beeldbepalend belang bij de aansluiting op de Grote Braakweg; 4. Illustratief als voorbeeld van een vroeg 20ste-eeuws boerderijcomplex in de Loenense Hooilanden; 5. Vooral door de gevels in kalkzandsteen vormen de boerderij en schuur een tamelijk bijzonder complex; enige (detail)wijzigingen, maar het authentieke karakter is goed behouden gebleven; 	++	+	++	+	++	H
<p>Welvaartswarsweg z.n., Klarenbeek</p> 	<p>Vermoedelijk in het midden van de 20ste eeuw in beton vernieuwde brug over de Beekbergsebeek. Langs de borstwering voorzien van een stalen rand.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor het bekensysteem in het vanaf het midden van de 19de eeuw ontgonnen gebied van het Beekbergsche Broek/Oosterbroek; 2. In de onmiddellijke nabijheid staan geen cultuurhistorisch waardevolle objecten; 3. Er is geen sprake van beeldbepalende waarde; 4. Illustratief voor de historische ontwikkelingen op het gebied van de waterhuishouding en de infrastructuur in het Beekbergsche Broek/Oosterbroek; 5. Midden 20ste-eeuwse in beton uitgevoerde overbrugging; zowel in de hoofdvorm als de detaillering gaaf bewaard gebleven; 	+	0	0	+	++	P
<p>Weterschoten 7, Klarenbeek</p> 	<p>In 1930 i.o.v. D. van den Brink door het bureau Kleingeld uit Beekbergen ontworpen boerderij, met achterliggende veestalling (het woonhuis links valt buiten de waardering). Opzet volgens het hallehuistype. Veestalling met beraapte gevels.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het ontginningsgebied van het Oosterbroek; 2. Er is sprake van ensemblewaarde als onderdeel van de verspreide agrarische bebouwing langs de Weterschoten; 3. Van groot beeldbepalend belang in de vork van en splitsing in de Weterschoten; 4. Illustratief voor de ontwikkelingen tijdens het interbellum in het ontginningsgebied van het Oosterbroek; 5. Boerderijcomplex uit het interbellum, dat een aantal deels storende wijzigingen onderging; 	+	+	++	+	+	P

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
<p>Weterschoten 30, Klarenbeek</p> 	<p>Boerderij uit circa 1900 (nu onderdeel recreatieterrein), volgens het hallehuistype en met naastliggend bakhuisje/schuur. De detaillering is gewijzigd, maar het gaat om een oude boerderij met goed herkenbaar authentiek karakter. Drie segmentboogvensters. Oude bomen op het erf.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het tamelijk jonge ontginningsgebied van het Oosterbroek; 2. Het object maakt deel uit van de verspreide agrarische bebouwing in het open landschap van het Oosterbroek; combinatie met oude leilinden; 3. Van beeldbepalende betekenis bij een lichte bocht van de Weterschoten, nabij de Beekbergsebeek; 4. Als een traditioneel vormgegeven boerderij illustratief voor de vroeg 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het ontginningsgebied van het Oosterbroek; 5. Boerderijcomplex uit circa 1900, in de hoofdvorm overwegend gaaf behouden gebleven; maar op een aantal punten gewijzigd; 	+	+	++	+	+	P
<p>Woudweg 67, Klarenbeek</p> 	<p>Woonhuis uit circa 1930. Het pand telt een bouwlaag en heeft een zadeldak. Asymmetrische gevelindeling met een erker, een onder een rondboog gevatte ingang en houten topgevelbeschoot. Het pand wordt voorafgegaan door een diepe tuin.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen direct rondom het ontginningsgebied van het Beekbergerwoud, dat vanaf 1869 werd ontgonnen; 2. Het complex ligt vlakbij de beschermde ontginningsboerderijen op de nrs. 53, 57-63 (GM); 3. Door de terugwijkende ligging in een lommerrijke tuin nauwelijks beeldbepalend; 4. Illustratief als voorbeeld van een als een landhuisje opgezet woonhuis uit het interbellum in het gebied direct rondom het ontginningsgebied van het Beekbergerwoud; 5. Zowel in de hoofdvorm als de detaillering overwegend gaaf bewaard gebleven; 	+	+	0	+	++	P
<p>Woudweg 69, Klarenbeek</p> 	<p>Woonhuis uit de late jaren 1950, met een naastgelegen timmerwerkplaats uit 1960. Het eertijds hier gevestigde aannemersbedrijf J.A. Buitenhuis leverde het ontwerp. Beide bouwdelen zijn tweelaags en in een sobere Delftse Schooltrant uitgevoerd.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen direct rondom het ontginningsgebied van het Beekbergerwoud, dat vanaf 1869 werd ontgonnen; 2. Het complex ligt vlakbij de beschermde ontginningsboerderijen op de nrs. 53, 57-63 (gemeentelijk monument); 3. In het oog vallend door de markante opzet; 4. Als een bedrijfscomplex illustratief voor de naoorlogse bedrijfshistorische ontwikkelingen in dit gebied; 5. Naoorlogs bedrijfscomplex, waarvan de timmerwerkplaats enige typologische waarde heeft. Zowel in de hoofdvorm als de detaillering bleef dit complex vrij gaaf bewaard; later uitgebouwde woning; 	+	+	+	+	+	P

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
	<p>Zie het voorgaande.</p>						
<p>Woudweg 117, Klarenbeek</p> 	<p>In 1952 door architect A. Jansen uit Eerbeek ontworpen kosterswoning, als onderdeel van een kerkelijk ensemble (nrs. 117-123). Het pand is anderhalffaags en heeft een pannengedekt zadeldak. Sobere Delftse Schooltrant.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen net buiten het vrij jonge dorp Klarenbeek; 2. Het object maakt deel uit van een waardevol kerkelijk ensemble, maar door afgescheiden percelen is dat nauwelijks herkenbaar; 3. Enigszins beeldbepalend; gelegen nabij een hoek van de Lokaalweg; 4. Illustratief voor de naoorlogse ontwikkelingen bij Klarenbeek, toen deze kosterswoning als onderdeel van het destijds vernieuwde kerkelijke complex van de hervormde gemeente van het dorp ontstond; 5. Voorbeeld van naoorlogse woningbouw in Delftse Schooltrant, maar van een in Apeldoorn vaker voorkomend type en als kosterswoning niet als zodanig herkenbaar: in hoofdvorm en detaillering vrij gaaf bewaard gebleven; 	+	+	+	++	+	P
<p>Woudweg 119, Klarenbeek</p> 	<p>Verenigingsgebouw "Ons Huis" is in 1934 ontworpen door M.H. Kleingeld uit Beekbergen, als bijgebouw van de naastgelegen kerk. A. Jansen uit Eerbeek ontwierp de verbouwing in 1950-1951. Eenlaags bouwmassa met zadeldaken en achtervleugel.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de ontwikkeling van het dorp Klarenbeek dat in de 19de eeuw ontstond; net buiten het dorp gelegen; 2. Het object maakt deel uit van een waardevol kerkelijk ensemble; 3. Enigszins beeldbepalend door ligging en omvang; 4. Illustratief voor de deels voor- deels naoorlogse ontwikkelingen bij Klarenbeek, toen dit verenigingsgebouw als onderdeel van een kerkelijk complex ontstond, bestemd voor de hervormde gemeente van het dorp; 5. Kerkelijk verenigingsgebouw, met bouwdelen uit het interbellum en de periode na de oorlog; het gebouw onderging een aantal vernieuwingen, maar in de hoofdopzet bleef het historische karakter goed herkenbaar; 	++	++	+	++	+	H

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
<p>Woudweg 121, Klarenbeek</p> 	<p>Ned. Herv. kerk (PKN) uit 1862, in 1950-1951 verbouwing ontworpen door A. Jansen uit Eerbeek, die onder meer de huidige voorgevel realiseerde. Het zaalkerkje heeft een zadeldak met dakruiter en is aan de voorkant in schoonmetselwerk uitgevoerd.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de ontwikkeling van het dorp Klarenbeek dat in het midden van de 19de eeuw ontstond; net buiten het dorp gelegen; 2. Het object maakt deel uit van een waardevol kerkelijk ensemble; 3. Zeer beeldbepalend door ligging, vorm en omvang; 4. Zeer illustratief voor de kerkelijk-historische ontwikkelingen in Klarenbeek, waar dit kerkgebouw in het midden van de 19de eeuw voor de hervormde gemeente is gerealiseerd; 5. Protestants kerkgebouw, van oorsprong uit 1862 en na de oorlog verbouwd; ondanks een enkele vernieuwing is het historische karakter zowel in de hoofdvorm als de detaillering zeer goed herkenbaar gebleven; 	++	++	++	++	++	H
<p>Woudweg 123, Klarenbeek</p> 	<p>In 1949 ontwierp A. Jansen uit Eerbeek naast de Ned. Herv. kerk deze woning voor de predikant. Het in Delftse Schooltrant uitgevoerde object heeft een bouwlaag, een pannengedekt zadeldak en witgeverfde gevels.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de ontwikkeling van het dorp Klarenbeek dat in het midden van de 19de eeuw ontstond; net buiten het dorp gelegen; 2. Het object maakt deel uit van een waardevol kerkelijk ensemble; 3. Zeer beeldbepalend wegens ligging en terreinaanleg; 4. Zeer illustratief voor de naoorlogse ontwikkelingen bij Klarenbeek, toen deze predikantenwoning als onderdeel van het destijds vernieuwde kerkelijke complex van de hervormde gemeente van het dorp ontstond; 5. Naoorlogse predikantenwoning maar niet als zodanig herkenbaar; het pand onderging enkele detailvernieuwingen, maar is in de hoofdopzet vrij gaaf behouden gebleven; 	++	++	++	++	+	H
<p>Woudweg 125, Klarenbeek</p> 	<p>Boerderij uit circa 1900-1905, markant gelegen aan de kruising met de Klarenbeekseweg en de Weterschoten. Het object is opgezet volgens het hallehuistype, met een afgewolfde kap en getoogde vensters met decoratieve sluitstenen en luiken.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de vroeg 20ste-eeuwse ontwikkelingen in Klarenbeek, een jonge nederzetting uit circa 1900; 2. Er is ensemblewaarde als onderdeel van de uit vrijstaande panden bestaande lintbebouwing langs de Woudweg en de Klarenbeekseweg; 3. Van grote beeldbepalende betekenis wegens ligging op de kruising van genoemde wegen; 4. Zeer illustratief als voorbeeld van een traditionele boerderij die karakteristiek is voor de vroeg 20ste-eeuwse ontwikkelingen aan de rand van de bebouwde kom van het dorp Klarenbeek; 5. Hallehuisboerderij uit circa 1900 die enige detailvernieuwing onderging, maar het authentieke karakter is goed behouden gebleven; 	+	+	++	++	+	H

Adres en foto	Korte karakteristiek	1	2	3	4	5	W
Woudweg 50, Klarenbeek 	Boerderij met bijbehorend bakhuisje uit circa 1900-1905 (De Hilde). Het object is opgezet volgens het hallehuistype en heeft een afgewolfd zadeldak met pannendekking, vensters met segmentbogen met een sluitsteen en met luiken. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de vroeg 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het Beekbergsche Broek, aan de rand van het Beekbergerwoud, dat in 1869-1871 is ontgonnen; 2. Het complex bevindt zich schuin tegenover de beschermde ontginningsboerderijen op de nrs. 53, 57-63 (gemeentelijk monument); hierdoor is er sprake van belangrijke ensemblewaarde; 3. Wegens ligging in een bocht aan de weg sterk in het oog vallend; 4. Zeer illustratief voor de vroeg 20ste-eeuwse agrarische ontwikkelingen in het Beekbergsche Broek; 5. Vroeg 20ste-eeuwse boerderij die zowel in de hoofdvorm als de detaillering vrij gaaf behouden gebleven; 	+	++	++	++	+	H
Woudweg 70, Klarenbeek 	Boerderij die in de huidige verschijningsvorm uit 1948 dateert (verbouwing van een boerderij uit circa 1900), in een ingetogen Delftse Schooltrant. Opzet volgens het hallehuistype. De verbouwing is ontworpen door J.A. Buitenhuis i.o.v. G. Hissink. <ol style="list-style-type: none"> 1. Van belang voor de 20ste-eeuwse ontwikkelingen in het Beekbergsche Broek, aan de rand van het Beekbergerwoud, dat vanaf 1869-1871 is ontgonnen; 2. Het complex bevindt zich schuin tegenover de beschermde ontginningsboerderijen op de nrs. 53, 57-63 (gemeentelijk monument); hierdoor is er sprake van belangrijke ensemblewaarde; 3. Ligging op de hoek van de Welvaartsweg, maar door beplanting enigszins aan het zicht onttrokken; 4. Illustratief voor de agrarisch-historische ontwikkelingen in het Beekbergsche Broek; 5. In de loop van de 20ste eeuw tot stand gekomen boerderij, zowel in de hoofdvorm als de detaillering gaaf behouden gebleven; 	+	++	+	+	++	H